

Werkprotocol Aspirine eerstelijns VSV in zwang

STAP 1

Intake: cliënte heeft een indicatie voor counseling Aspirine tijdens de zwangerschap:

- 1 hoog risicofactor (PE in eerdere zwangerschap) of 2 matige risicofactoren:
- (Alle andere hoog-risico zwangeren zijn al in de 2^e lijn onder zorg)

Risico	Risicofactor
HOOG	<ul style="list-style-type: none">• Pre-eclampsie in een eerdere zwangerschap• Chronische nierziekten• Auto-immuun aandoeningen zoals SLE of APS• Type 1 of 2 diabetes mellitus• Pre-existente hypertensie
MATIG	<ul style="list-style-type: none">• Nullipariteit• Maternale leeftijd ≥ 40 jaar• interval tussen zwangerschappen > 10-jaar• Pre-eclampsie in de familie-anamneses (moeder of zuster)• Obesitas (BMI > 35 kg/m²)• Meerlingzwangerschap• Placentaire insufficiëntie in de obstetrische voorgeschiedenis (bijv. eerder kind met laag geboortegewicht of perinatale sterfte t.g.v. placenta insufficiëntie of onverklaarde perinatale sterfte)• Zwangerschap na eiceldonatie

NEE: niet counselen

JA: counselen voor Aspirine gebruik: tijdens intake folder meegeven

STAP 2

- Cliënte kiest niet voor Aspirine gebruik:
 - noteren in dossier dat mevrouw hiervoor is gecounseld en de keuze die mevrouw gemaakt heeft.
 - Wijs de zwangere ook op het beschermende effect van Calcium en vitamine D. Het advies is om 1 gram (1000 milligram) calcium (kalk) per dag in te nemen. 1 gram betekent 5 glazen melk of vergelijkbare zuivelproducten per dag. Eet of drinkt de zwangere weinig of geen producten met melk erin? Adviseer haar dan calcium uit andere voeding te halen, of adviseer haar het gebruik van calciumtabletten. Om calcium goed op te nemen heeft het lichaam vitamine D nodig. Voldoende vitamine D is daarom belangrijk. Voor zwangere vrouwen geldt het advies om via druppels of vitaminepillen elke dag 10 microgram vitamine D in te nemen.
- Cliënte kiest wel voor Aspirine gebruik:
 - noteren in dossier dat mevrouw hiervoor is gecounseld en de keuze die mevrouw gemaakt heeft.
 - Cliënte wordt verwezen naar de huisarts voor een consult ter bespreking Aspirine-gebruik.
 - De verloskundige is verantwoordelijk voor de indicatiestelling.
 - De huisarts is verantwoordelijk voor de controle op contra-indicaties, de interactie met eventuele andere medicatie en de uitleg over het feit dat de Aspirine offlabel wordt voorgeschreven.
 - Cliënte haalt recept op bij apotheek, start Aspirine gebruik tussen 12-16 weken.

- Als de verloskundige werkt in een regio waar de huisarts weigert Aspirine voor te schrijven aan zwangeren, zal de verloskundige in die gevallen direct een verwijzing sturen naar de apotheek. De verloskundige stemt met de desbetreffende apotheek af hoe het verzoek bij de apotheek komt (op papier of per zorgmail). De verloskundige is verantwoordelijk voor de indicatiestelling. De apotheek is verantwoordelijk voor de controle op contra-indicaties en interactie met eventuele andere medicatie. De apotheker levert de aspirine af als zelfzorgartikel en noteert het in het dossier van de zwangere. De apotheek zal in die gevallen ook nog met de huisarts overleggen of het toch met een recept mogelijk is. De apotheek kan namelijk digitaal een verzoek voor een recept in de receptenbuffer van de huisarts plaatsen.
- Het is de verantwoordelijkheid van de verloskundige cliënte er op te wijzen dat zij bij 36 weken moet stoppen met Aspirine gebruik i.v.m. aanstaande partus.
- Ook de cliënte die kiest voor Aspirine gebruik wordt daarnaast nog gewezen op het beschermende effect van Calcium en vitamine D.

Bijwerkingen

De bijwerkingen zijn bij lage doseringen zeldzaam en omvatten naast overgevoeligheidsverschijnselen of allergieën (1-10%) een verlenging van de bloedingstijd met verhoogde bloedingsneiging (1-10%) en soms maagklachten (0,1-1%).

Harde contra-indicaties:

- actieve ulcus pepticum;
- maagdarmbloedingen (actief of in de voorgeschiedenis) of andere bloedingen (zoals cerebrovasculaire bloedingen);
- maagdarmp perforatie;
- ernstige nier- en leverinsufficiëntie;
- ernstig hartfalen;
- trombopenie;
- stollingsstoornis;
- hypoprotrombinemie;
- mastocytose.
- optreden van astma-aanval, urticaria, angio-oedeem of rinitis na gebruik van salicylaten of andere NSAID's.

Relatieve contra-indicaties:

(overweeg niet starten of stoppen met Aspirine of overweeg omeprazol erbij voor te schrijven)

- Maagklachten en/of maagpijn bij eerder gebruik;
- Ulcus pepticum in anamnese;
- Gastritis;
- Na gastric bypass of gastric sleeve;
- SSRI-gebruik;
- Aspirine i.c.m. levothyroxine kan de schildklierwaarden beïnvloeden.